

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Politiikan ja talouden tutkimuksen laitos	
Tekijä-Författare-Author Lamminpää, Lea Eveliina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kehitystä tai demokratiaa : Kansalaisjärjestöjen tuottama vastadiskurssi neoliberaalille politiikalle EPA-neuvotteluiden kontekstissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Valtio-oppi: Maailmanpolitiikan tutkimuksen linja			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu -työ	Aika-Datum-Month and year 2010-05-04	Sivumäärä-Sidantal- Number of pages 107	
Tiivistelmä-Referat-Abstract <p>Tutkimukseni tarkoitus on selvittää, minkälaista on kansalaisjärjestöjen tuottama vastadiskurssi neoliberaalille talouspolitiikalle Economic Partnership Agreements -neuvotteluiden kontekstissa. Economic Partnership Agreements -sopimukset (EPA-sopimukset) ovat Euroopan Union neuvottelemia kauppasopimuksia Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren maiden (AKT-maat) kanssa. Päämääränä ovat WTO-yhteensopivat, vastavuoroiset vapaakauppasopimukset edellisten kauppasopimusten tilalle, jotka tarjosivat AKT-maille yksipuoleisia etuuksia kaupassa EU:n kanssa. Sopimusneuvottelut on aloitettu vuonna 2003, ja alkuperäisestä vuoden 2008 aikarajasta huolimatta neuvottelut ovat yhä (kevät 2010) kesken. Kiistaa neuvotteluissa ovat aiheuttaneet muun muassa sopimusten kattamat kaupan alat, sopimusten vaikutus AKT-maiden taloudelliseen kehitykseen ja AKT-maiden keskinäiseen integraatioon. Tutkimuksessani olen kiinnostunut kansalaisjärjestöjen tuottamasta vastadiskurssista neoliberaalille talouspolitiikalle näiden kauppaneuvotteluiden kontekstissa. Tutkin sitä, miten vastadiskurssi muodostuu ja mitä se kertoo hegemonisen prosessin tilasta neoliberalismin suhteen. Aiemman tutkimuksen mukaan EPA-sopimuksia pidetään osoituksena neoliberalismin leviämisestä maailmassa, joten niiden kontekstissa tuotettu vastadiskurssi neoliberalismille on kiinnostava tapaus neoliberalismin vastustamisen laajasta kentästä.</p> <p>Teoreettisena taustana tutkimukselleni toimii Ernesto Laclau ja Chantal Mouffin kehittämä teoria hegemonian rakentumisesta diskursseissa. Laclau ja Mouffin teoria nojaa vahvasti gramscilaiseen ajatteluun hegemoniasta prosessina, jossa yhteen nimittäjään pyritään liittämään mahdollisimman monia merkityksiä ja näin häivyttämään poliittisia rajoja. Laclau ja Mouffin teoria liittyy hegemonian luomisen diskursseihin, ja se onkin leimallisesti osa diskurssianalyysin monipuolista kenttää. Laclau ja Mouffin teoria on postmarxilainen, poststrukturalistinen ja postmoderni.</p> <p>Tutkimus on suoritettu diskurssianalyttisin menetelmin ja siinä käytetään hyväksi diskurssianalyysia varten luotuja käsitteitä diskurssien muotoutumisesta ja eri osien roolista niissä. Aineistona tutkimuksessa toimivat kansainvälisesti toimivien kansalaisjärjestöjen julkiset kannanotot neuvotteluihin liittyen. Neuvotteluita ja tulevia todennäköisiä sopimuksia on tutkittu paljon siitä näkökulmasta, mitä vaikutuksia niillä tulee olemaan AKT-maille. Diskurssianalyttistä tutkimusta niistä on kuitenkin tehty hyvin vähän.</p> <p>Tutkimuksessani käy ilmi, että kansalaisjärjestöjen vastadiskurssi neoliberaalille talouspolitiikalle EPA-neuvotteluiden kontekstissa on jakautunut kahtia. Toisaalta neoliberalismia kritisoidaan siksi, että se ei edesauta kehitystä kehitysmaissa. Toisaalta sitä kritisoidaan siitä lähtökohdasta, että neoliberaalit uudistukset kaventavat demokraattisen päätöksenteon alaa kehitysmaissa. Kansalaisjärjestöt eivät tutkimukseni mukaan ole kyenneet yhdistämään näitä kriittisiä lähtökohtiaan yhteen diskurssiin. Kun vastadiskurssi hajoaa, heikentyvät mahdollisuudet luoda omasta positiosta hegemonista. Neoliberalismin hegemoninen tila on tutkimukseni perusteella kohtalaisen vahva mutta ei kuitenkaan täydellistynyt, koska poliittinen kamppailu siitä on edelleen käynnissä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords uusliberalismi diskurssi hegemonia kansalaisjärjestöt kansainvälinen kauppa			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			

